

ט

פרק ראשון

פִּרְקֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַגָּדוֹל

פֶּרֶק רֵאשׁוֹן

מַעֲשֵׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן הוֹרְקָנוֹס, שֶׁהָיוּ לְאָבָיו חוֹרְשִׁים
וְהָיוּ חוֹרְשִׁין עַל גְּבֵי הַמַּעֲנָה, וְהוּא הָיָה חוֹרֵשׁ
בְּטָרְשִׁין. יָשָׁב לוֹ וְהָיָה בּוֹכָה. אָמַר לוֹ אָבָיו, מִפְּנֵי מָה אַתָּה
בּוֹכָה. שָׁמָּא מִצְטַעֵר אַתָּה שְׂאֵתָה חוֹרֵשׁ בְּטָרְשִׁין, עֲכָשׁוּ
אַתָּה חוֹרֵשׁ עַל גְּבֵי הַמַּעֲנָה. יָשָׁב לוֹ עַל גְּבֵי הַמַּעֲנָה וְהָיָה
בּוֹכָה. אָמַר לוֹ, מִפְּנֵי מָה אַתָּה בּוֹכָה, שָׁמָּא מִצְטַעֵר אַתָּה
שְׂאֵתָה חוֹרֵשׁ עַל גְּבֵי הַמַּעֲנָה. אָמַר לוֹ, לָאוּ. וְלָמָּה אַתָּה
בּוֹכָה. אָמַר לוֹ, שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ לְלַמֵּד תּוֹרָה. אָמַר לוֹ, וְהֵלֵא
בֶּן עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה שָׁנִים אַתָּה, וְאַתָּה מִבְּקֵשׁ לְלַמֵּד תּוֹרָה.
אֵלֶּא קַח לָךְ אִשָּׁה וְתוֹלִיד לָךְ בָּנִים וְאַתָּה מוֹלִיכֵן לְבֵית
הַסֵּפֶר. עָשָׂה שְׁתֵּי שְׁבָתוֹת וְלֹא טָעַם כְּלוּם עַד שֶׁנִּגְלָה לוֹ
אֱלֹהֵיוּ זְכוּר לְטוֹב, וְאָמַר לוֹ, בֶּן הוֹרְקָנוֹס, לָמָּה אַתָּה בּוֹכָה.
אָמַר לוֹ, מִפְּנֵי שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ לְלַמֵּד תּוֹרָה. אָמַר לוֹ, אִם אַתָּה
מִבְּקֵשׁ לְלַמֵּד תּוֹרָה, עֲלֵה לִירוּשָׁלַיִם אֶצֶל רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן
זְכַאִי. עָמַד וְהֵלֵךְ אֶצֶל רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זְכַאִי. יָשָׁב לוֹ וְהָיָה
בּוֹכָה. אָמַר לוֹ, מִפְּנֵי מָה אַתָּה בּוֹכָה, אָמַר לוֹ, מִפְּנֵי שְׂאֵנִי

פרקי דרבי אליעזר

מבקש ללמד תורה. אמר לו, בן מי אתה. ולא הגיד לו. אמר לו, מימך לא למדת קריאת שמע ולא תפלה ולא ברכת המזון, אמר לו, לאו. אמר לו, עמד ואלמדך שלשתן. ישב והיה בוכה. אמר לו, בני, מפני מה אתה בוכה. אמר לו, שאני מבקש ללמד תורה. והיה אומר לו שתי הלכות כל ימי השבוע, והיה חוזר לו עליהן ומדבקן. עשה שמונה ימים ולא טעם כלום עד שעלה ריח פיו לפני רבן יוחנן בן זכאי, והעמידו מלפניו. ישב והיה בוכה. אמר לו, מפני מה אתה בוכה. אמר לו, מפני שהעמדתני מלפניך כאדם שמעמיד מלפניו מכה שחין. אמר לו, בני, כשם שעלה ריח פיך מלפני, כך יעלה ריח חקי תורה מפיה לשמים. אמר לו, בני, בן מי אתה. אמר לו, בן הורקנוס אני. אמר לו, והלא בן גדולי עולם אתה, ולא היית מגיד לי. אמר לו, חייך, היום אתה סועד אצלי. אמר לו, כבר סעדתי אצל אכסניא שלי. אמר לו, ומי הוא אכסניא שלך. אמר לו, רבי יהושע בן חנניה, ורבי יוסי הכהן. שלח ושאל אכסניא שלו, אמר להם, אצלכם סעד אליעזר היום? אמרו לו, לאו. והלא יש לו שמונה ימים שלא טעם כלום. אחרי כן הלכו רבי יהושע בן חנניה ורבי יוסי הכהן ואמרו לו לרבן יוחנן בן זכאי, והלא יש לו שמונה ימים שלא טעם כלום.